

Με το ελαφρύ χέρι του Στέφανου Κοτσίκου

> «Το Μελτεμάκι» του Παντελή Χορν από την ΕΘΑΛ

Ενώ συχνά συμβαίνει τα καλοκαίρια τα κριτήρια επιλογής των έργων για θεατρικές παραγωγές να χαλαρώνουν και να χαμηλώνουν, η ΕΘΑΛ προσπαθεί οι επιλογές της να συνδυάζουν την ποιότητα με την ελαφρότητα. Ο τελευταίος όρος είναι δόκιμος για τα θεατρικά πράγματα του τόπου. Το καλοκαιρινό ρεπερτόριο οφείλει, όπως φαίνεται, να εκπέμπει δροσιά, να προσφέρει κάτι σαν χαλαρωτικό μασάζ στα σφιγμένα από τη ζέστη και τη δύσβατη καθημερινότητα πνεύματα των θεατών. Τι πιο δροσερό, λοιπόν, από ένα «Μελτεμάκι»; Το έργο του Παντελή Χορν, γραμμένο το 1927, είναι λιγότερο δραματικό από το «Φιντανάκι» του ιδίου και λιγότερο κωμικό από τον «Πειρασμό» του Ξενόπουλου. Όλα μέσα του είναι ανάλαφρα και η θλίψη και το χιούμορ, οι πράξεις των ανθρώπων και τα συναισθήματά τους. Κανείς δεν πληγώνει τον άλλο βαριά, κανείς δεν κρίνεται αυστηρά. Τα πάντα συγχωρούνται, τα πάντα περνούν. Σαν μελτεμάκι.

Τα σκηνικά της Μελίτας Κούτα έπαιζαν με το καλοκαίρι και με την εποχή. Το θαλασσινό φόντο έμοιαζε με παλιά θαλασσογραφία. Η ατίθαση κουρτίνα έκανε το καλοκαιρινό αεράκι μέρος της παράστασης. Ο σκηνοθέτης

Στέφανος Κοτσίκος έχει το κατάλληλο για την περίπτωση ελαφρύ χέρι. Συνειδητοποιώντας ότι το ζητούμενο είναι να φανούν στην παράσταση τα κύρια προσόντα του έργου του Χορν, να μεταφερθούν στη σκηνή το νησιώτικο καλοκαίρι, η εποχή της αθωότητας, η αντίσταση στις δραματικές πραγματικότητες της ζωής, ο παιχιδιάρικος ερωτισμός, ο σκηνοθέτης προσπάθησε να ενώσει την ετερογενή ομάδα των ηθοποιών του, να απαλύνει τις διαφορές σ'

ό,τι αφορά την υποκριτική τους ταυτότητα, το ύφος, ακόμα και την προφορά τους.

Το ντεμπούτο της Απώς Σαββίδου συνέπεσε με το ανέβασμα του έργου προς κοινό όφελος. Μόνο μια τόσο νέα και φρέσκια παρουσία μπορούσε να κάνει πιστευτό και φυσικό το συνδυασμό της αθωότητας και του ερωτισμού, γενικά να δώσει στην κολλημένη σ' εκείνη τη μακριά εποχή και στο συγκεκριμένο λογοτεχνικό είδος ηρωίδα της, την Αλίκη, σάρκα και οστά. Ιδιαίτερα ευχάριστο είναι να βλέπεις στην κυπριακή σκηνή νέο πρόσωπο, προτού αυτό να αμαρτήσει στις τηλεοπτικές παραγωγές, ύστερα από τις οποίες κανείς δεν είναι πια ο ίδιος.

Ο Κώστας Βήχας επιστρέφει στο θέατρο ύστερα από μπόλικες τηλεοπτικές αμαρτίες. Μου φάνηκε ότι το γεγονός της επιστροφής του ήταν για τον ηθοποιό πιο σημαντικός από τον ίδιο το ρόλο του. Σαν να επικοινωνούσε με το κοινό πάνω από το κεφάλι του απόστρατου καπετάνιου που έπαιζε. Η υπερβολικά γνώριμη και υπερβολικά... κυπριακή του

μανιέρα σε κάποιες στιγμές εμποδίζουν να δούμε στη σκηνή όχι τον Κώστα Βήχα, αλλά τον ήρωά του. Υπήρχαν όμως και στιγμές που ο ηθοποιός μπόρεσε να αποδώσει τη ζωτική δύναμη του καλοφαγά και γυναικά καπετάνιου, το στιγμιαίο του όνειρο για μια αλλιώς ζωή, για έναν αλλιώς εαυτό.

Τα προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει η Ζωή Κυπριανού, μοιάζουν μ' εκείνα του Κώστα Βήχα. Την έχουμε συνηθίσει α) σε άλλους ρόλους και β) πολύ. Ναι, αυτό είναι πρό-

βλημα στον κυπριακό θεατρικό μικρόκοσμο. Η εικόνα της ηθοποιού έχει πλασαριστεί τόσο πολύ σε κυπριακούς κωμικούς ρόλους, που όχι μόνο εκείνη, αλλά κι εμείς ως θεατές πρέπει να κάνουμε προσπάθεια για να τη δούμε και να την ακούσουμε αλλιώς. Πάντως, η προσπάθεια της Ζωής Κυπριανού έχει αποτελέσματα και η τόσο γήινη, τόσο προσγεωμένη κυρία Σοφία τελικά γεννιέται.

Ο Λευτέρης Σαλωμίδης αποδεικνύει ότι είναι υποκριτικά ευλύγιστος και υφολογικά προσαρμοστικός ηθοποιός. Ας θυμηθούμε τον Πολώνιο στον «Αμλετ Β'» ή το πρόσφατο «Γάλα» ή το πιο παλιό «Τέλος του κόσμου». Η Μαρία Μπεγιάζη και η Μάρβια Μαυροβουνιώτου συμπληρώνουν την ομάδα. Ίσως η κόντρα της ορθόδοξης και της φράγκισσας νησιώτισσας μπορούσε να έχει περισσότερο τοπικό χρώμα; Ή μήπως ο σκηνοθέτης δεν ήθελε να θέτει μπροστά στο θίασό του στόχους λιγότερο σημαντικούς απ' αυτούς που αναφέραμε πιο πάνω;

Νόνα Μολέσκη

Το καλοκαιρινό ρεπερτόριο οφείλει, όπως φαίνεται, να εκπέμπει δροσιά, να προσφέρει κάτι σαν χαλαρωτικό μασάζ στα σφιγμένα από τη ζέστη και τη δύσβατη καθημερινότητα πνεύματα των θεατών. Τι πιο δροσερό, λοιπόν, από ένα «Μελτεμάκι»;

Σκηνοθεσία: Στέφανος Κοτσίκος
Σκηνικά/Κοστούμια: Μελίτα Κούτα
Σχεδιασμός φωτισμών: Βασίλης Πετεινάρης

Μουσική επιμέλεια: Στέφανος Κοτσίκος
Παίζουν: Κώστας Βήχας, Μαρία Μπεγιάζη, Λευτέρης Σαλωμίδης, Ζωή Κυπριανού, Μάρβια Μαυροβουνιώτου, Απώ Σαββίδου.

